

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»
«UTLANDSADRESSE»

Vår ref.: 21638/2016 - 2014/6790

Deres ref.: «REF»

Dato: 11.02.2016

Høring av Regional planstrategi 2016-2019

Fylkesutvalget vedtok i sitt møte 11. februar 2016 å legge forslag til Regional planstrategi 2016-2019 ut til offentlig ettersyn/høring.

Regional planstrategi skal gjennom bred medvirkning med Østfoldsamfunnet prioritere de viktigste utfordringene i regionen og hvilke regionale planer som skal utarbeides de nærmeste årene for å møte disse. Den er det eneste obligatoriske plandokumentet for fylkeskommunen i henhold til Plan- og bygningsloven.

Prosess og medvirkning

Våren 2015 ble det drøftet bredt hva som er Østfolds viktigste utfordringer, bl.a. på Østfoldkonferansen, i Østfoldrådet og i Planforum. Det ble gjennom denne prosessen laget nye scenarier for Østfold. Kommunene fikk også en anledning til å sende inn egne innspill i prosessen. Grunnlagsdokumenter, innspill i prosessen og scenariene finnes her: http://www.ostfoldfk.no/modules/module_123/proxy.asp?D=2&C=394&I=21795&m=1395

På bakgrunn av drøftingene vedtok det forrige fylkestinget 17. juni 2015 en prioritering av de viktigste utfordringene og innsatsområdene for Østfold den neste fireårsperioden. 10. desember 2015 drøftet det nyvalgte Fylkesutvalget vedtaket og prosessresultatene på nytt for å gi føringer på høringsutkastet til den regionale planstrategien. Det ble da drøftet det siste halvårets dramatiske endringer i Norge: Den nye flyktingsituasjonen og endringene på arbeidsmarkedet som følge av det kraftige oljeprisfallet. I tillegg ble de nasjonale forventningene til planleggingen drøftet, samt status i kommune- og regionreformen.

Prioriterte utfordringer og suksessfaktorer i Østfold

Det var enighet om at de prioriterte utfordringene er robuste og at de strukturelle endringene forsterker valget og viktigheten av disse. Det ble derfor kun gjort mindre endringer som spisset noen av suksessfaktorene ytterligere. På bakgrunn av disse vurderingene vedtok Fylkesutvalget følgende:

«De prioriterte utfordringene og innsatsområdene for Østfold de nærmeste årene er:

1) Øke antall arbeidsplasser mer enn befolkningsveksten, fordi tilgang til og muligheter for arbeid er en av de absolutt viktigste faktorene for velferd. Sysselsettingsandelen vil øke og levekårene vil bli bedre. Samtidig tilrettelegge for fortsatt sterk befolkningsutvikling (høy innflytting), fordi dette igjen vil stimulere lokalt næringsliv til vekst, og det vil gi

Sentraladministrasjonen

Postadresse: Postboks 220, 1702 Sarpsborg
Kontoradresse: Oscar Pedersensvei 39, Sarpsborg
Telefon: 69 11 70 00

E-post: sentralpost@ostfoldfk.no
Internett: www.ostfoldfk.no
Org.nr.: 974 544 407

arbeidsplasser i kommunene. For å sikre dette må det tas hensyn til en variert nærings-, areal- og befolkningsstruktur i fylket.

2) Samordne innsatsen for utviklingen av fremtidens kompetanse, slik at flest mulig mennesker i Østfold blir i stand til å bidra til verdiskapingen og nyte godt av et bærekraftig velferdssamfunn og et aktivt medborgerskap. Innsats på helhetlig skoleløp, fullføring av videregående skole og økt andel med høyere utdanning, høyskole og FoU som støtter regionalt næringsliv, og et næringsliv som legger til rette for mer forskning og innovasjon.

Følgende suksessfaktorer må få særlig oppmerksomhet i det videre arbeidet med oppfølging av Regional planstrategi 2016-2019:

- Samhandling og samarbeid:
  - ✓ Årlige strategiprosesser der alle aktører deltar og samler seg om felles mål, innsats og konkrete tiltak for å øke antall arbeidsplasser i Østfold.
  - ✓ Rask avklaring av kommunesammenslåinger.
- Planlegging i fellesskap mellom samfunnsplanleggere, arealplanleggere, stedsutviklere og næringsutviklere.
- Infrastruktur som gir gode samfunnseffekter når det gjelder f.eks. næringsutvikling og byutvikling, samt god mobilitet både innad i fylket, til Oslo, Akershus, Gøteborg og Vestfold.
- Integrering og inkludering:
  - ✓ Bruke den mangfoldige kompetansen innvanderne representerer i samfunns- og næringsliv.
  - ✓ Bruke den mangfoldige kompetansen mennesker med nedsatt funksjonsevne representerer i samfunns- og næringsliv.
- Klima og miljø: Samfunnssikkerhet og klimatilpasning i arealplanleggingen, grønn energi og økt matvareproduksjon.
- Helhetlig by- og stedsplanlegging:
  - ✓ Byplanlegging mot sosiale forskjeller i prosesser som involverer både sosiale entrepenører, frivilligheten og næringslivet.
  - ✓ Økt boligbygging som tilbyr attraktive og varierte bomiljø.»

Forhold til gjeldende planverk

Forslag til Regional planstrategi 2016-2019 viderefører i hovedtrekk tidligere prioriterte innsatsområder i Østfold. I fylkesplanen Østfold mot 2050 er det tre hovedmål for en bærekraftig samfunnsutvikling: Miljø, levekår/folkehelse og verdiskaping. De ble fulgt opp i Regional planstrategi 2012-2015, der utdanning/kompetanse (nivå og tilbud), næringsutvikling/arbeidsplasser/verdiskaping og infrastruktur/transport/samferdsel er høyt prioriterte tema. Siden 2012 har både Regional transportplan og Regional kompetanseplan blitt utarbeidet og vedtatt av Fylkestinget.

Også det øvrige plan- og utredningsarbeidet, som ble vedtatt i Regional planstrategi 2012-2015, er fulgt opp i perioden: Det er utarbeidet en regional plan for vindkraft og en forvaltningsplan for Vannregion Glomma, Kystsoneplanen er rullert, og det er igangsatt arbeid med en fagrapport om råstoff og masseforvaltning. Prosjektsamarbeidet med Fylkesmannen i Østfold om temaene sårbarhet, beredskap, risikohåndtering og klimatilpasning startet opp i 2014. Hensikten med prosjektet er å heve kompetansen hos både fylkesmannen, fylkeskommunen og i kommunene, for slik å kunne ta bedre stilling til

en eventuell regional plan i Regional planstrategi 2016-2019. Fylkesrådmannens vurdering er at det ikke er behov for en regional plan for klimatilpasning, men at klimatilpasningshensyn og retningslinjer for kommunene innarbeides i fylkesplanen ved rullering.

Arbeidet med en handelsomlandsanalyse og avlastningsområder for handel ble utsatt i påvente av eventuelle endringer av kjøpesenterbestemmelsen fra nasjonale myndigheter. Signalet fra departementet er nå at det ikke kommer til å bli gjennomført noen revidering med det første, og at gjeldende kjøpesenterbestemmelse sannsynligvis kommer til å virke ut sin virkeperiode, ut 2018. Etter 2018 er det forventet at den statlige bestemmelsen erstattes av regionale bestemmelser. Det betyr at det blir i fylkesplanarbeidet Østfold får første anledning til å revidere kjøpesenterbestemmelsene, og at dette fortsatt vil foregå innenfor samme statlige rammeverk som tidligere.

Valg av planverktøy og planarbeid i perioden

Med utgangspunkt i de prioriterte utfordringene og suksessfaktorene, samt en gjennomgang av eksisterende planverk er det i forslaget til Regional planstrategi 2016-2019 anbefalt en prioritering av planarbeid i perioden.

Fylkestinget besluttet for et år siden å opprette partnerskapet Næringsriket Østfold for å møte de store utfordringene i Østfold. Det er blitt utarbeidet et forslag til handlingsprogram for partnerskapet og det tas sikte på å få partnerskapet i gang til sommeren. På bakgrunn av at Østfold ikke har en regional plan for næringsutvikling er det besluttet å legge planprogram for *regional plan for næringsutvikling, forskning og innovasjon* ut på høring. Hensikten med planarbeidet er at partnerskapet skal få en arena til å utvikle en strategisk overbygning for sitt arbeid.

Fylkesplanen er Østfolds overordnede plan for samfunnsutviklingen. Planen ble vedtatt etter gammel planlov i 2009 og godkjent i 2011. Mye har skjedd siden da. For at fylkesplanen skal beholde sin relevans som Østfolds viktigste strategiske styringsverktøy er det foreslått at rulleringen starter opp i år. Som følge av NTP 2014-2023 må byregioner som ønsker å søke om de kommende bymiljøavtalene som skal avløse bypakkene, ha regionale eller interkommunale arealplaner som er i tråd med målet om nullvekst i personbiltrafikken. I fylkesplanarbeidet vil det være aktuelt å vurdere om dette bør medføre et ekstra kapittel rettet mot det aktuelle geografiske virkeområdet, Nedre Glomma, og egne retningslinjer knyttet til dette. Kommunene i Nedre Glomma spesielt bes vurdere dette i høringen.

Det er også foreslått å rullere Regional transportplan. Rulleringen vil måtte skje i tett samordning med utviklingen i fylkesplanarbeidet.

Som følge av flyktnings situasjonen og kommunenes ansvar for å lykkes med integrering og sitt spesielle ansvar for barn og unge, har Fylkesmannen og Fylkeskommunen råd til planleggingen. Eget brev om dette ettersendes.

Høringsfrist og koordinering med kommunale planstrategier

Som følge av innspill fra flere kommuner samt Østfoldrådet 9. november 2015, ble det besluttet at det ikke er nødvendig med en så lang høring som det tidligere er lagt opp til (over sommeren).

Dette bl.a. med henvisning til at fylkesplanrulleringen bør settes i gang så snart som mulig. Høringsperioden kortes derfor ned slik at vedtaket av planstrategien kan gjøres av Fylkestinget 22. juni 2016.

Fylkeskommunene har et særskilt ansvar for å få til god samordning mellom den regionale og de kommunale planstrategiene. Gjennom den brede medvirkningsprosessen bør kommunene være godt kjent med innholdet som nå legges fram til høring. Kommunene får dessuten den regionale planstrategien på høring samtidig som de fleste av dem jobber med egne strategier. På den måten bør det være mulig å få til koordinerte planstrategier.

Endringer i Plan- og bygningsloven

Det er foreslått flere endringer i Plan- og bygningsloven, blant annet at Regional planstrategi ikke lenger skal godkjennes av Regjeringen. Endringen er begrunnet med ønsket om å styrke autonomien til det regionale folkevalgte nivå. Det er ukjent fra hvilket tidspunkt dette vil trå i kraft.

Et annet forslag til endring i Plan- og bygningsloven er at de regionale planenes handlingsprogram ikke lenger må rulleres årlig, men at dette må kunne vurderes for den enkelte plan. I påvente av ikrafttredelse av dette forslaget oppfordres Østfoldpartnerskapet til å gi innspill til justeringer i handlingsprogrammene til de regionale planene som ikke er foreslått rullert førstkommende år. Se vedlegg for mer informasjon om dette.

Vi ber om at høringsinnspill sendes til Østfold fylkeskommune innen 1. mai 2016.

Innspill sendes til sentralpost@ostfoldfk.no.

Med hilsen

Dokumentet er elektronisk godkjent av

Odd Roald Andreassen
fylkesplansjeffrådmann

Hilde Brandsrud
fylkesplansjefdirektør

- 1 Regionalt partnerskapsbrev 2016
- 2 Høringsutkast Regional planstrategi 2016-2019